63ste Jaargang No. 5262 DAGBLAD Dinsdag 11 November 1947

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt niet op Zon- en feestdagen. Abonnementsprijs Curaçao en Bonaire ƒ 2.—, Aruba, Suriname en de Bovenwindse Eilanden ƒ 2.50, buitenland ƒ 3.— per maand, bij vooruitbetaling. Advertentieprijs ƒ1.— per cm. kolomlengte.

Uitgave van de Paulus-Drukkerij te Curaçao. Directeur F. J. M. Wijnekus, Hoofdredacteur Ad. Versney. Adres voor directie, redactie en administratie: Conscientiesteeg 27. Postbus no. 80, telefoon Directie en Administratie no. 1550, Redactie no. 1858.

Agent voor Aruba, Oranjestad, J. E. Croes, Nassaustraat 376; voor Aruba, San Nicolas, G. D. Hofstee. Bankiers, Hollandsche Bank Unie, N.V., Maduro & Curiel's Bank, beide te Willemstad, Curaçao, Nederlandse Credietbank N.V., bijkantoor te Venray (Nederland).

Marshall over de steun aan Europa

Zuid Amerika moet ingeschakeld worden in de steunverlening

Dreigende staking in Rome

WALLACE BESCHULDIGT.

De vroegere vice-president van de Verenigde Staten Henry Wallace zeide gisteren in een rede voor de Vooruitstrevende Burgers van Amerika: ik verklaar dat de anti-communistische anti- Russische hysterie welovervwogen gevoed wordt door personen, die de democratische oplossing vrezen van de fundamentele sociale en economische problemen.

Zij vrezen het communisme niet, maar zij vrezen de democratie. Wallace zeide: ik ben zo juist teruggekeerd van de zogenaamde moeilijke plaatsen in de wereld om in mijn eigen land te zien, dat ook hier geweld wordt gevolgd. Het is onvermijdelijk product van een campagne van haat, vrees en verdachtmaking, die door de dagbladen, door de aether en door hoge beambten van onze regering verspreid worden. Dit voorbeeld is niet vreemd aan degenen, die de opkomst van het fascisme in Duitsland en in Italië hebben medegemaakt.

BIJ DE PAUS.

Generaal L. D. Clay, de Noordamerikaanse militaire bevelhebber van Duitsland werd door Zijne Heiligheid den Paus in audiëntie te Castel Gandolfo ontvangen.

WEER GEPROBEERD.

De minister van Verdediging van Ecuador maakte bekend, dat Carlos Mancheno, die in Augustus van dit jaar gedurende tien dagen zich meester maakte van de regering gearresteerd werd in verband met een andere opstand op Zaterdag jl. Het ministerie zeide, dat men heeft vastgesteld, dat Mancheno deelnam aan een aanval op de legerbarakken te Quito, die na een korte wilde schietpartij door de regeringstroepen werd afgeslagen. Tijdens het schieten werden twee soldaten gewond.

De regering meldde, dat zij de toestand onder bedwing heeft en dat zij geen verdere moeilijkheden verwacht.

HET HUIS VAN PRINSES ELISABETH.

Bekend werd gemaakt, dat Clarence House, de ruime woning naast het historische St. Jamespaleis de officiële woning is geworden te Londen van Prinses Elisabeth en Philip Mountbatten na hun huwelijk op 20 November.

ZUID-AMERIKA EN DOLLARS.

Marshall zeide het Congres, dat de Zuidamerikaanse problemen tegemoet kunnen worden gekomen door een combinatie van export, import, bankleningen en verkoop van goederen aan Europa binnen het kader van de hulp der Verenigde Staten aan Europa. Hij zeide, dat de niet-Europese landen, waarbij hij duidelijk de Zuidamerikaanse landen insloot, zouden worden aangemoedigd hun steun en credieten te verlenen aan de Westers-Europese landen. Deze verklaringen van de Staatssecretaris zullen beschouwd worden als een antwoord op de Zuidamerikaanse eisen voor een bijzondere economische bijstand van de Verenigde Staten.

De laatste ontwikkeling in deze campagne in het Colombiaanse voorstel om een interamerikaanse financiële corporatie te vormen, die gesteund zou worden door een lening van vijf milliard dollars van de Verenigde Staten voor de industriële ontwikkeling van Zuid Amerika. Terwijl hij koud water op deze Zuidamerikaanse eisen wierp ongeveer twee maanden voor de conferentie van Bogotá, waar de economische problemen besproken werden. Marshall erkende, dat de verminderde voorraad dollars de handel overal beperkt. Hij drong er bij het Congres op aan dollars te verschaffen voor de Zuidamerikaanse en andere landen door de Westerse Europese landen te veroorloven dollars van de Verenigde Staten te gebruiken om elders zoveel mogelijk goederen te kopen, die niet in de Verenigde Staten te koop zijn. Hij bewees, dat deze schikking weder buitenlandse landen hongerig naar dollars zou opleveren. Het is duidelijk in ons belang, dat de grootst mogelijke voorraad dezer goederen, die nodig zijn voor Europa, uit andere landen moeten komen. Marshall voegde er aan toe, dat zulke landen aangemoedigd moeten worden om direct zoveel mogelijk mede te helpen aan het herstelprogramma van Europa door het verlenen van credieten.

WE ZULLEN DOORGAAN.

De Sovjet-ambassadeur Georgi Zarubin te Londen deelde de leden van de Brits-Sovjet vereniging mede, dat de Sovjet Unie heeft bekend gemaakt en door zal gaan bekend te maken alle aanstokers van de oorlog. Hij sprak op een bijeenkomst ter viering van de 30-jarige herdenking der Russische revolutie. Hij ontving een overweldigend applaus van een menigte van ongeveer 1000 personen, toen hij in het Engels riep: lang leve de vriendschap tussen de twee grote volken, dat tezamen vochten tegen de gemeenschappelijke vijand: het fascistisch Duitsland.

STAATSGREEP IN SIAM.

Eenheden van het Siamleger onder opperbevel van maarschalk Phidoen hebben in de vroege morgenuren door een staatsgreep de regeringsmacht in handen genomen. De troepen hebben de openbare vervoersmiddelen en het radiostation Bangkok onder beheer genomen, terwijl strategisch belangrijke gebieden afgezet zijn. Het leven in Bangkok gaat verder zijn normale gang, afgezien van enkele samenscholingen.

Maarschalk Phidoen, beter bekend als Piboek Songkram, was tijdens de Japanse bezetting minister-president van Siam en verklaarde in 1942 aan de geallieerden de oorlog, omdat hij meende in de Japanse successen een zwakte van Engeland te zien. Om Siam onafhankelijk te maken, zocht hij toenadering tot de Japanner. Drie maanden na het vredesverdrag met Engeland werd hij op bevel van het Hoge gerechtshof vrijgelaten.

TEGEN DE DOODSTRAF.

Zal Engeland de doodstraf afschaffen? Een der eerste wetten die het Parlement te behandelen zal krijgen is het voorstel voor de hervorming van het strafrecht.

De Minister van Binnenlandse Zaken heeft lang gedacht over een clausule, om de doodstraf af te schaffen, maar enkele van zijn collega's waren er tegen. Nu zal hij echter aan het parlement gelegenheid geven om met een amendement te komen. De leden zullen het zeker indienen, want in brede kringen bestaat er verzet tegen de doodstraf en vooral tegen de manier waarop ze nog altijd met sombere regelmatigheid wordt voltrokken; ophanging. Het is bijna zeker, dat de doodstraf voor enkele misdaden gehandhaafd zal blijven, maar dat men haar voor enkele jaren zal opschorten om te zien welke invloed dit heeft op de misdadigerswereld.

KONINGIN ELISABETH OP COMMUNISTISCHE TENTOONSTELLING.

Koningin Elisabeth van België heeft een bezoek gebracht aan de tentoonstelling van werken van communistische kunstenaars, die op het ogenblik in het „Huis van de Communistische Pers" te Brussel gehouden wordt.

Zij werd ontvangen door de gewezen communistische ministers Edgar Lalmand en Jean Terfve. Nadat zij de aanwezige kunstenaars dehand had gedrukt, maakte zij een rondgang door de tentoonstellingszalen, waarbij zij veel belangstelling toonde voor de geëxposeerde werken. Bij het afscheid werden Koningin Elisabeth rozen aangeboden.

OPNIEUW ONTHEEMDEN NAAR DE MIJNEN.

De eerste bewoners van het onlangs geopende nieuwe gezellenhuis te Eysden (ingericht voor jonge en ongehuwde mijnwerkers) zijn 121 ontheemden, die pas uit Duitsland zijn gearriveerd en in de Staatsmijn Maurits al aan de slag zijn gegaan. Het is de tweede groep ontheemden die voor de mijnen werd geworven; de eerste groep van 260 man werkt in de Oranje Nassaumijn III te Heerlen.

De bedoeling is in totaal ongeveer 2000 ontheemden te werk te stellen. Vermoedelijk zal dit aantal echter niet worden gehaald, omdat de werving niet vlot verloopt als een gevolg van het feit, dat in andere landen de ontheemden niet bepaald prettige ervaringen met de mijnwerkerswerving hebben opgedaan.

PRINS VAN KOETEI NAAR NEDERLAND.

Een gezelschap van 12 personen, onder wie de kroonprins van Koetei met echtgenote en andere prinsen, is dezer dagen uit Oost-Borneo via Makassar naar Nederland vertrokken. De kroonprins van Koetei,die vorige maand huwde, zal direct na zijn aankomst in Nederland door de directie van de B.P.M. een auto als huwelijksgeschenk worden aangeboden. Ofschoon de huizennood in Nederland nog groot is, is men met medewerking van het gewestelijk bestuur van Kalimoer, de directeur van het departement van binnenlandse bestuur en de Minister van Overzeese Gebiedsdelen er in geslaagd een huis in Wassenaar aan te kopen, hetwelk „Huize Koetei" zal worden gedoopt.

DELFTSE STUDENTEN DANKEN BURGERIJ VOOR GESCHENK.

In een speciaal daarvoor belegde persconferentie heeft het bestuur van de studentenvereniging „Sanctus Virgilius" uiting gegeven aan zijn gevoelens van dankbaarheid jegens de Delftse burgerij, die het Barbara-klooster, een voor Delft waardevol historisch gebouw, aan de katholieke studentengemeenschap heeft afgestaan. De katholieke studentenvereniging zal onder toezicht van Rijksmonumentenzorg er onder leiding van bekwame architecten de restauratie ter hand nemen, zodat Delft een waardevol bouwwerk terugkrijgt.

DR. POELS EREDOCTOR.

Tot eredoctor van de Katholieke Economische Hogeschool te Tilburg is bij gelegenheid van het vierde lustrum der Hogeschool uitverkoren mgr. dr. H. Poels, oud-hoofdaalmoezenier van de arbeid. De senaat besloot dit doctoraat honoris causa in de economische wetenschappen te verlenen, wegens de uitstekende verdiensten van dr. Poels op practisch en wetenschappelijk-sociaal economisch terrein.

De ere-promotie geschiedt na de lustrumviering op Zaterdag 22 November. Prof. mag. dr. F. A. Weve O.P. — bekend van de vooroorlogse sociale studieweken op Rolduc — zal als promotor optreden.

DUURDERE KRANTEN.

De Franse kranten, die bij de bevrijding voor anderhalve franc twee pagina's brachten en nu voor vier pagina's schandalen en stakingen vier francs verlangen, zullen binnenkort aandermaal haar prijs verhogen, maar niet in omvang vergroot worden. Men spreekt van een prijs van 5 francs.

RONDVRAAG.

De vroede vaderen van Nieuw- en Sint Joosland op Walcheren hebben in de jongste raadsvergadering ald aan een voorstel gedaan — en ook aangenomen met 4 tegen 2 stemmen — om de rondvraag af te shaffen. Eén van de twee tegenstemmers had tevoren betoogd, dat een en ander in strijd was het de Gemeentewet en niet overeenkomstig het reglement van orde. Maar de meerderheid van de raad wenste zich daar klaarblijkelijk niet in te verdiepen.

En op de volgende vergadering zal de minderheid er niet bij de rondvraag op terug kunnen komen.

NIEUWS IN HET KORT.

— De reserve schroef van de Willem Ruys is eindelijk te Rotterdam aangekomen.

Aan de vooravond van wapenstilstandsdag is er in de Nieuwe Kerk een herdenkingsdienst gehouden ter nagedachtenis aan de gevallenen in de tweede wereldoorlog.

De Canadese minister president Mackenzie King is in Brussel gearriveerd, waar hem gisteren het ere doctoraat verleend werd.

— In Iran is de pest uitgebroken, er waren reeds 40 doden te betreuren.

— Van het cholera front gunstiger berichten, de hevigheid neemt af.

— De Nederlandse afvaardiging naar de Olympische Spelen in Londen zal in verband met de hoge kosten zeer beperkt worden. Alleen athleten, waarvan beslist goede prestaties verwacht kan worden, zullen in aanmerking komen voor uitzending.

— In de week voor 4 November zijn er in Egypte wer 4.218 nieuwe gevallen geconstateerd en 2.263 overleden. De cholera is nog steeds niet bedwongen.

— Volgens een te Athene uitgegeven bulletin is de toestand van Koning Paul van Griekenland, die aan typhus lijdt, goed gebleven. Waarschijnlijk zal er toch een prins-regent benoemd worden.

„TIJD EN AFSTAND".

Er is een taxi-chauffeur vermoord. Voor velen is het onbegrijpelijk, dat Scotland Yard met zoveel hartstocht naar de moordenaar is gaan zoeken, die ten slotte gevonden werd. De taxi-chauffeurs zijn nu eenmaal niet de populairste burgers van deze stad. Zij zijn onbeleefd en veeleisend; zij kennen de honderdduizend Londense straten niet zo goed als hun vooroorlogse voorgangers en vragen buitensporige fooien vooral na middernacht. Steeds menen zij, dat hun klant de mooie gebouwen wil zien zelfs op zeer late of zeer vroege uren. De prijs voor een rit wordt berekend volgens een formule à la Einstein „een combinatie van tijd en afstand" zoals het officieel heet. Wie durft te protesteren tegen de omwegen, heeft altijd ongelijk: de taxi-chauffeur kan het met hogere wiskunde bewijzen, dat het recht aan zijn kant staat. Gewoonlijk gebruikt hij echter vloeken in plaats van algebra om zijn klant te overtuigen. Er zijn niet veel taxi's in Londen en nu wegens het benzinegebrek duizenden auto's verdwijnen is de vraag groter dan ooit en de kans dat de klant gelijk krijgt, wordt kleiner.

MANNEN CONTRA VROUWEN.

In Echigey, een dorp van 144 zielen in de buurt van Dijon ging de verkiezingsstrijd niet tussen links en rechts, maar tussen mannen en vrouwen. Want toen de mannen, twee jaar geleden, bij de vorige gemeenteraadsverkiezingen ruzie kregen over de candidatenlijst, grepen de vrouwen in en deponeerden een lijst van uitsluitend dames. Voor de grap gingen de mannen daarop in en nu bestiert een vrouwelijke raad met een dito burgemeester het wel en wee van Echigey. De mannen, die sinds 1945 niets meer over de riolering en de koddebeier te zeggen hadden, willen thans in hun rechten hersteld worden, waarop de burgemeesteres met de handen op haar heupen uitriep: „de vrouwen blijven". En nu is er in het nest een heroïsche strijd aan de gang.

HULPVERLENING AAN EUROPA.

Aan president Truman zullen plannen voorgelegd worden om een instituut „Vrijwillige Hulpverlening Europa" op te richten. Klaarblijkelijk is genoemd instituut bedoeld om provisorisch werk te verzetten en hulp te verlenen aan die landen, die niet kunnen wachten op de nadere uitwerkingen van het plan Marshall.

MISSIELEED IN CHINA.

In vele delen van Mandsjoerije zijn demissieposten, als gevolg van de gevechten tussen Chinese communisten en troepen van de centrale regering geïsoleerd. Enkele weken geleden hebben bandieten een abdij der Trappisten 120 km. ten Noord-Westen van Peiping in brand gestoken. Vijf monniken en een aantal Chinezen werden gevangen genomen. Ontsnapte studenten hebben medegedeeld, dat drie paters reeds van honger waren gestorven en dat de twee anderen de uitputting nabij waren.

het nieuws van vandaag

Staatssecretaris Marshall vroeg het Congres om 597 millioen dollars beschikbaar te stellen als onmiddellijke hulp aan Frankrijk en Italië. Deze millioenen zijn direct nodig. Het hulpplan op de lange baan zal van 16 tot 20 milliard dollars gaan kosten en misschien nog wel meer. Marshall verklaarde, dat de beslissing, die het Congres in de komende bijzondere zitting zal moeten nemen, niet minder belangrijk is voor de Verenigde Staten als voor de gehele wereld dan in de oorlogsjaren. Het gaat uiteindelijk om een vrije gemeenschap. Marshall gaf Rusland nog een smeer door te verklaren, dat Rusland het enige land is, dat niet wil medewerken. Het beroerdste is er Italië aan toe, dat het eerst van alle moet geholpen worden. Het Marshallplan wordt verdeeld in schenkingen en leningen al naar de aard der goederen, die geleverd worden. Voedsel en dergelijke worden geschonken, maar machines, die productief werk kunnen leveren, zullen onder de leningen vallen. Marshall wees nog op het communistische informatiebureau, dat het Marshallplan zou moeten bestrijden. Dit heeft klaarblijkelijk alleen ten doel het herstel van Europa tegen te gaan.

Ook Truman sprak tot de comité's voor Buitenlandse Zaken in het Congres. Hij zeide, dat Griekenland nog vrij is, omdat de Verenigde Staten tot dusver steeds geholpen hebben. De economische toestand is echter in het geheel niet verbeterd en onder de druk van de omliggende landen is de militaire situatie in Griekenland niet gunstig.

Marshall stelde voor om ook de Zuidamerikaanse landen te helpen, doordat de Europese landen hun dollars ook kunnen besteden in de Zuidamerikaanse landen, vooral voor die goederen, die toch niet te krijgen zijn in de Verenigde Staten. Hij maande de Zuidamerikaanse Staten aan mede te doen met het hulpverleningsplan door het toestaan van langdurige credieten.

Rusland had weder een nieuw plan voor de verdeling van Palestina. De Commissie van Toezicht moet niet gekozen worden door de Veiligheidsraad, maar door de Algemene Vergadering, maar wel verantwoording verschuldigd zijn aan de Veiligheidsraad. Het was een tegemoetkoming om de tegenstelling tussen de Verenigde Staten en Engeland te dien aanzien weg te nemen.

De Spaanse quaestie komt binnenkort in het Politiek Comité van de Algemene Vergadering. Er zijn verschillende voorstellen en veel strijd te verwachten, vooral omdat de Zuidamerikaanse landen omtrent deze quaestie verdeeld zijn.

Wapenstilstandsdag 1947.

Door de radio hebben wij ter herdenking van de wapenstilstandsdag uitzendingen gehoord. Londen, Brussel en Parijs. Wij hebben onbewogen, met verbittering in ons hart, geluisterd. Met verbittering omdat het offer van zo vele hecatomben bloed, vergoten op slagvelden in Europa en Afrika, klaarblijkelijk tevergeefs gestroomd heeft.

Waarom? Ziet om U heen. In Europa, in Palestina en in Indonesië, in de wereld. Welk een toonbeeld van ellende is daar niet te aanschouwen, hoeveel leed wordt daar niet geleden. En het is alsof we ons op zo'n dag als vandaag voor dit leed dieper schamen.

Hoe weinig schijnt het mensdom er uit geleerd te hebben. Overal is het eigen-Ik, het egoïsme dat de boventoon in de menselijke hartstochten voert en de mens steeds dieper ret moeras doet ingaan. Is dit nu de wereld waarvoor millioenen, ook vrouwen en kinderen, de dood ingingen?

Wij voelen ons bedrogen. Bedrogen in, ja, waarin?

In de mensen? We wisten en weten dat ze niet best zijn. In de maatschappij? We behoeven niet ver te zoeken, we leven er in en we worden er dagelijks meer geconfronteerd. Eigenbelang domineert in een sfeer van wantrouwen en gewapende agresse.

De internationale politieke aether is vervuld met oorlogsgeruchten en de atmosfeer is dynamisch geladen met wapengerinkel en atoombom explosies. De huidige, barre nuchtere realiteit dringt zich jedere dag aan ons op en het heimwee verlangen we naar een betere wereld waarin vrijheid en geluk weer beleefd kunnen worden.

Maar dan moeten we het roer omgooien, radicaal. Wij moeten terug naar een leven volgens normen.

Normen, die opnieuw inhoud moeten krijgen. Normen, die ons het Christendom nu al eeuwen voorhoudt en predikt. Normen, die eeuwig en onveranderlijk zijn. Waarheid, gerechtigheid, naastenliefde. O ja, wij weten het, veel gebruikt en bijkans afgesleten. Een cliché uitdrukking, even vervelend als het weerbericht en droog, zonder enige inhoud, tenminste niet voor hen die vel beseffen. Maar laten wij om Gods wil dit begrijpen, we mogen en kunnen hier niet aan voorbij lopen. Gij moogt er niet aan voorbij lopen, want we hebben geen keus. Het is leven of ondergaan. Leven in een wereld met gebreken, maar toch een wereld waarin goede wil en onderling vertrouwen als een oase van lichtende vriendschap moed geeft om niet te wanhopen aan een duurzame vrede.

Een wereld, waarin Christus als Koning regeert, want Hij is de vorst. Die de wereld de ware vrede geven kan.

Nog bloedt de wereld aan vele wonden, nog is niet te overzien hoeveel jaren er mee gemoeid zijn voor aleer de opbouw voltooid is, de industrie op peil gebracht is, de handel weer opgeleefd is en de voor de meeste landen van Europa geldende distributiebepalingen weer opgeheven zijn. Moeizaam wordt er met vereende krachten gewerkt om de economie weer in normale banen te leiden en de resultaten dier samenwerking beginnen zich langzamerhand af te tekenen. De samenwerking tussen de verschillende landen om eensgezind het Nationaal-Socialistisch en fascistisch gevaar te overwinnen moge wel het beste bewijs zijn dat samenwerking en bundeling aller krachten mogelijk is. Ook om de vrede te behouden.

SPORT

SPORT OP RUSTOORD.

Het mag wel als een algemeen bekend feit geacht worden dat arbeids- en sporttherapie het meest geëigend natuurlijk middel is om het gestoorde geestesevenwihct te herstellen.

Het oude adagium: „mens sana in corpore sano" is hier nog veel meer van grote waarde.

De huidige directeur — geneesheer dr. N. Wassink, is doende om een weloverdacht en geordend systeem te scheppen om op deze wijze zijn patiënten geestelijk en lichamelijk vooruit te helpen.

Met arbeidstherapie zal spoedig een aanvang worden gemaakt, terwijl Zondag jl. met een openingswedstrijd tegen de voetbaldeel uit Groot-Kwartier een enthousiast begin is gemaakt met de sporttherapie.

Met het feu sacré hebben beide partijen hun doel en eer verdedigd. Rustoord heeft weliswaar de nederlaag geleden, doch beschouwt deze eerste wedstrijd, geoefend en onder leiding van kundige oppassers, als het begin van een voetbalcarrière en als een aansporing om nog meer te oefenen.

Voor en na de wedstrijd zijn toepasselijke woorden gesproken:

"Wij mogen alle sportvrienden, sport- en andere zaken aansporen door het verlenen van materiële hulp het Rustoord elftal voort te helpen.

VOETBAL IN MINEUR.

Sappige biefstukken, eieren en melk. Zij vormden het dieet van de jonge voetballer voor de oorlog. Nu zijn zij verdwenen, even spoorloos als de sneeuw van verleden jaar, zoals de oude Franse dichter zou zeggen, en de Britse voetbalenthousiasten bejammeren de grote dagen voor de oorlog, toen stormram Drake en de onvermoeibare „Boy" Bastin nog achter de bal aandraafden.

„Het is een tijd", die nooit meer terugkomt, zolang de vleespotten in Argentinië en Denemarken onbereikbaar blijven". Dertig gram spek per week krijgt de Engelsman en ongeveer anderhalve liter melk. Is het een wonder dat de jonge spelers er haast bij neervallen als zij na een korte rust aan de tweede helft beginnen?

Engeland heeft nog altijd goede spelers. De lastige Lawton is een naam, die de harten van velen verwarmt. De Comptons, Matthews en Mortensens weten precies wat zij met een bal moeten doen, en zij doen het. Maar waar blijven de jongeren? Want in normale tijden zouden de besten al lang hun schoenen aan de kapstok hebben gehangen.

Er is gefluisterd dat veelbelovende amateurs liever niet prof worden, omdat een voetballer misschien wel een roemrijk leven heeft, maar het is zorgenrijk en de roem is van korte duur. Het maximum, dat hij kan verdienen, is 12 pond per week. Maar dit zijn de sterren, voor wier diensten de grote clubs van 5000 tot 15.000 pond betalen aan andere clubs.

De meeste spelers krijgen niet veel meer dan zes of zeven pond per week, dat is wat minder dan een goede, geschoolde arbeider, die zijn hele leven zeker is van een goede baan. Sinds lang is er gevochten voor betere salarissen, voor betere bestaansmogelijkheden, als de heldere ster gaat tanen en voor een percentage van de geweldige sommen, die de club ontvangt, als zij een speler aan de concurrentie afstaat.

Maar daar ligt de oorzaak van de vele zwakke wedstrijden van dit en de vorige seizoenen toch niet. De reden is doodgewoon de slechte voeding. In de oorlog konden de spelers niet behoorlijk trainen, omdat er geen tijd was. Nu kunnen zij niet trainen, omdat zij niet voldoende weerstand hebben.

SPORTFLITSEN.

— Luc van Dam bokste een schitterende partij en w. o.p. van de Italiaanse middengewicht kampioen Manca.

— De Rotterdammer de Jong won het kampioenschap tweede klasse biljart kader 45—2.

— In Brussel wordt er weer eens een zes-daagse gereden. De Belgen hebben de leiding, maar dat zegt niet veel want er zijn nog 5 dagen te rijden.

— De Antwerpenaar Gosselin won de omniumrace voor van Vliet, Derksen en Bijster (Ned) en Poeske Scherens (België).

SPORT ZONDER LICHAAMSOEFENING.

Veldmaarschalk Wavell heeft enkele dingen over sport gezegd, die de Engelse liefhebber nogal rauw in de oren klinken. Het is niet dat de man, die Engeland zijn eerste overwinningen in 1940 gaf, geen waardering voor sport heeft, maar hij ziet weinig heil in de beroepssport. Voetbal is tegenwoordig niet meer dan een vertoon van grote vaardigheid van tweemaal elf jongemannen voor menigten van vijftig duizend. Bijna niemand van de toeschouwers speelt echter zelf en volgens Wavell is iemand, die alle wedstrijden van Chelsea bijwoont, daarom nog lang geen goed soldaat, zeker niet in de woestijnen van Noord-Afrika. Lord, de man, die het wereldberoemde cricketterrein in Londen aanlegde en die als een nationale held wordt beschouwd, is verantwoordelijk voor meer tijdverlies dan wie ook in Engeland.

Voor de pools had de oude veldheer geen goed woord over. Van gokken houdt hij niet. Maar de grote vraag is of zich iemand iets van zijn wijze woorden aantrekt. Het publiek is veel meer geïnteresseerd bij het geval-Lawton. Zal Chelsea hem overdoen aan de derde-divisieclub, die meer dan 180.000 gulden voor zijn diensten heeft geboden?

KNVB-VOETBAL. COMPETITIE

District I: Xerxes — Volewijckers 4—2, Zeeburgia — Haarlem 2—0, HBS — 't Gooi 3—2, V.S.V. — Ajax 2—2, Hermes DVS — Neptunus 1—1.

District II: Sparta — Blauw Wit 3—2, Stormvogels 0—3, ADO — DFC 2—1, DWS — DOS 1—0, Excelsior — Feyenoord 0—2.

District III, Heracles — Wageningen 6—0, Vitesse — Quick 1—4, Enschedese Boys — A.G.O.V.V. 0—1, Be Quick —Zwolse Boys 1—1, N.E.C. — Go Ahead 1—2.

District IV: Juliana — Maurits 3—1, B.V.V. — Longa 8—0, Willem II — Helmond 3—1, Eindhoven — Baronie 4—1, Sittard Boys — T.S.C. 4—2.

District V. V.A.V. — Veendam 1—0, Velocitas — Sneek 1—2, Herenveen — Frisia 5—0, Leeuwarden — HS.C. 2—4, Emmen — Acailles 1—0.

District VI: M.V.V. — Bleyerheide 3—0, Helmond — Vlissingen 1—0, Emma — NOAD 0—1, P.S.V. — Limburgia 3—0, V.V.V. — Brabantia 1—1.

SLAG OM DE ALCOHOL.

Een Portugees, importeur van een beroemde Porto-wijn zal dezer dagen voor de rechter gesleept worden. Zijn overtreding bestaat hierin, dat hij op aanplakzuilen en in de advertentiekolommen der dagbladen voor zijn edel product reclame gemaakt had. Een wet van September 1941, die het regiem van Pétain tegen het alcoholisme losliet, verbiedt namelijk alle propaganda voor likeurwijnen. Alleen voor natuurwijnen mag men de reclame trom roeren. De beklaagde Portugees, die lelijk in de mazen van deze wet gevangen zit, komt nu met andere argumenten op de proppen. Het zou wel eens kunnen zijn, zegt hij, dat Portugal uit weerwraak iedere propaganda voor Franse wijnen en champagnes verbiedt. De Franse geheelonthoudersliga is intussen ook in het strijdperk getreden om de moraal te verdedigen. Zij is van plan civiele partij te stellen.

AGENDA

BIOSCOPEN:

WEST-END: The Arnelo Affair 7 en 9 uur.

CINELANDIA: Behind the mask 8 uur.

ROXY: The return of Frank James 7 uur; The ghost and Mrs. Muir 9 uur.

WIT GELE KRUIS: De dienst van wijkverpleging wordt tot en met 15 November as. waargenomen door Zuster Langemeyer, Passangrahan, tel. 1227.

APOTHEKEN: De avonddiensten tot en met 14 November as. worden waargenomen door: Botica Wilhelmina, Hendrikplein 7, tel. 2380 (P.) en Botica Central, Bredestraat 4g, tel. 2281 (O.).

CUROM:

Dinsdag 11 Nov.: 18.30 Uitzending voor de kleintjes (N.); 18.50 Dinermuziek; 19.20 Uitzending in het Papiament; 19.35 Opera-concert; 20 Nieuws; 20.15 Kamermuziek; 20.45 Rio Canario band; 21.30 De wereld schrijft; 21.35 Meesterwerken van onze tijd; 21.55 Het voornaamste nieuws; 22 Sluiting.

Woensdag 12 Nov.: 12 Programma-overzicht; 12.05 Lunch muziek; 12.30 Nieuws; 12.45 At ease; 13 Sluiting.

CURAÇAO

CORPS ADELBORSTEN NEEMT AFSCHEID VAN CURAÇAO.

Wij moeten het eerlijk bekennen, dat we een zwak hebben voor onze adelborsten; we hebben hen een tijdje lang op ons eiland te gast gehad, maar gisteren waren wij de gast op de officiersclub te Parera, waar zij een officiële afscheidsavond gaven.

Immers, vandaag vaart de Hr. Ms. van Kinsbergen voor het laatst de Annabaai uit, op weg naar Nederland. En er zijn heel wat vriendschapsbanden gekweekt tijdens dit verblijf in de West en wie gisteravond ook in de Pareraclub geweest mocht zijn werd wel getroffen door de joviale gastvrijheid en hoffelijke beminnelijkheid — de marine eigen — en de prettige sfeer die daar domineerden. Het was een feest van de adelborsten voor hun kennissenkring aan de wal, waarin zij opgenomen zijn met die gulheid en hartelijkheid, die de Nederlanders zo kenmerken.

De zwarte tunieken, met een weinig goud gespikkeld en de smetteloze witte broeken van de adelborsten, de geheel witte uniformen met epauletten met banden en krullen, die voor Uw verslaggever niets maar voor de „jonkers" des te meer betekenden, de korporaals, die met kundige vaardigheid met het presenteerblad vol koele dronken wisten te laveren alsof het hier hun dagelijkse bezigheid was, ziedaar het beeld van dit avondlijk festijn.

Het corps adelborsten had er waarlijk niet op stil gezeten, de organisatie was in goede handen en de talrijke aanwezigen — waaronder kapitein-luitenant ter zee, J. Middendorp, de mentor van de adelborsten opleiding, die met goedkeurende glimlach zijn ogen liet gaan over zijn „jongens" — hebben zich geen ogenblik behoeven te vervelen.

En de stemming is er ingebleven van het moment, waarop sergeant-adelborst W. Affourtit een hartelijk welkomstwoordje sprak, tot het eerste couplet van het Wilhelmus, dat eerst om één uur in de nacht over Parera verklonk, toe.

Wij weten uit gesprekken met onze adelborsten, dat ze een prettige herinnering meenemen van de West. Enthousiast waren zij te spreken over de schitterende trips met als climax een picnic of een tocht naar de Boca Tabla. En wij bewaren aangename herinneringen aan de Hr. Ms. van Kinsbergen en haar levende have. Prettige reis en behouden vaart naar Nederland.

DE NEDERLANDSE STENOGRAFEN CORRESPONDENTIECLUB.

Onder het motto „Heel de wereld door, gaan stenografen voor", wordt door middel van een goed verzorgde brochure de aandacht gevestigd op het bestaan van de Nederlandse Stenografen Correspondentie Club.

Deze club werd in 1938 door de Heer P. E. A. Lindeman, leraar in de Stenografie te Amsterdam gesticht. Het was de eerste Stenografen Correspondentie Club ter wereld.

Na aanvankelijk slechts eigen leerlingen met elkaar in contact te hebben gebracht om het geleerde in de practijk toe te passen, zocht hij contact met „Grote" stenografen in Nederlands-Indi, Suriname, Curaçao, Aruba, Vlaanderen en Nederland.

Door de oorlog is het contact met het buienland natuurlijk verloren gegaan en thans is men bezig dit te herstellen.

Het doel is: Bevordering van het gebruik der stenografie „Grote" in onderling verkeer.

Voor ieder, die met de stenografie „Grote" bekend is, bestaat er gelegenheid om als deelnemer of deelneemstrr tot deze club toe te treden.

Behalve dat met door over allerlei onderwerpen te corresponderen zijn kennis verrijkt, onderhoudt men het geleerde, leest en schrijft regelmatig kortschrift en voert geleidelijk de snelheid op.

Bij de duizenden landgenoten in onze gebiedsdelen zullen er ongetwijfeld velen zijn, die stenografie hebben geleerd en zij kunnen ook op deze wijze, in contact met Nederland blijven.

Het ligt in het voornemen schriftelijke cursussen te geven voor hen, die niet met de stenografie bekend zijn, of lessen bij de plaatselijke omgeving te nemen:

Voor Aruba Handelsinstituut, Aruba; voor Suriname Handelsinstituut, Paramaribo en voor Curaçao Sint Antoniuscursus.

K.L.M. VOERT EEN NIEUW SYSTEEM IN.

De K.L.M.-passagiers krijgen binnenkort nog meer service en Schiphol wordt kleurrijker door de invoering van een nieuw systeem van bagagebehandeling.

Na de oorlog is de K.L.M. op de oude beproefde wijze voortgegaan met de behandeling van de bagage van haar passagiers, zoals zij dit voor de oorlog met succes deed. De passagiers boden hun bagage op de luchthaven ter verzending aan en de K.L.M. zorgde, dat zij gewogen en gelabeld werd en op tijd op het station van bestemming arriveerde.

Voor de oorlog echter vervoerde de K.L.M. gemiddeld 275 passagiers per dag, nu bijna 1800. De K.L.M. wordt thans op Schiphol overstroomd door koffers en tassen, die allen voorzien zijn van hetzelfde type label, alleen de daarop gedrukte bestemming varieert van Stockholm tot Johannesburg en van Praag tot Batavia, Buenos Aires of New York. Bovendien heeft men vreemde ervaringen opgedaan, in gebieden die vroeger niet werd bevlogen. In sommige landen worden de vliegtuigen beladen door analphabeten en doordat zij de bestemming op de labels niet kunnen lezen en de soort ren moeilijk duidelijk te maken was, waren fouten niet uitgesloten.

Aan dit alles is nu een einde gekomen door het invoeren van een kleurrijk labelsysteem. Elk K.L.M.-lijnbedrijf heeft nu een eigen kleur label, terwijl bagage, die moet worden overgeladen door gekleurde strepen wordt aangeduid. De soort, nl. kajuit- of ruimbagage wordt door tekens onderscheiden.

Bovendien worden de labels nu aan de passagiers bij of enige tijd na het boeken overhandigd en worden zij door de passagiers zelf aan hun bagage bevestigd. Komt de passagier nu op Schiphol aan, dan kan men reeds van verre zien, wat zijn bestemming is.

Passagiers, K.L.M. en douane zullen de invoering van dit nieuwe systeem met vreugde begroeten, aangezien dit een grote verbetering en tijdsbesparing betekent.

Bijzondere vlucht Amsterdam — Teheran v.v.

Op 6 November vertrok een viermotorige Douglas C 54 Skymaster voor een bijzondere vlucht naar Teheran, de hoofdstad van Iran, welke verkenningsvlucht mogelijk te zijner tijd zal worden gevolgd door een geregelde verbinding.

Verscheidene K.L.M.-functionarissen, onder wie de reer J. C. van der Kloot, Hoofd Lijnbedrijf Europa maakten deze vlucht mee, terwijl een groot aantal passagiers uit Nederland en andere landen werd geboekt.

De uitreis ging van Amsterdam naar Rome, waar werd overnacht; de 7e November ging de reis via Athene naar Bagdad en na overnachting werd de vlucht de 8ste voortgezet naar Teheran. Op 12 November wordt de terugreis aanvaard, ditmaal langs een andere route nl. via Ankara en op 13 November vandaar over Istanboel, Rome en Parijs naar Amsterdam.

De heer Ebtehaj, President-Directeur van Iranian Airways, Irans nationale luchtvaartmaatschappij, bezocht onlangs de K.L.M.-Directie in Nederland, met als resultaat dat tot uitvoering van deze bijzondere vlucht werd besloten.

UIT DE LUCHT GEGREPEN.

K.L.M.-service kent geen grenzen. U verzendt bv. een hond en krijgt er zes terug. Onlangs arriveerde op Schiphol met het K.L.M.-toestel uit Berlijn een weldoorvoede Penkingees, eigendom van een Amerikaanse militair in Duitsland en bestemd voor Pittsburg, U.S.A.

Aangezien het viervoetertje niet eerder dan Donderdag verder kon reizen, werd het zolang aan de liefderijke zorgen van de vrachtafdeling op Schiphol overgedragen. Wie schetst echter de verbazing van de vracht-employe's toen zij de volgende ochtend hun barak betraden om daarin i.p.v. een, zeven pekingeesjes zagen liggen. Gedurende de nacht had Pekingeesjes zagen liggen. Gedurende de nacht had Pekingees het leven geschonken aan zes vreemdsoortige schepseltjes. Het feit, dat practisch alle bekende kruisingen vertegenwoordigd waren, pleit niet voor het moreel van mama, maar kan een gevolg zijn van de huidige ietwat verwarde toestanden in Duitsland.

EMMASTAD

WACHTDIENSTEN:

Dinsdag, 11 November. C.P.I.M.

Telegram Afdeling: tel. 307 na 23 uur J. Korevaar, tel. 255 of 843 (844) Hotel.

Personeel Afdeling: J. G. Borreman, Negropont 74A, tel. 525.

Materialen Afdeling: M. Plaisier, Hotel, kamer 60, tel. 843/4.

C.S.M.

Rederij: I. J. Hooftman, tel. 398.

Scheepsagentschap: 8 — 23 Office, tel. 458 — 551; 23 — 8 P. C. Heitlager, tel. 288.

Dok Afdeling: J. Kraan, tel. 228.

Bioscoopprogramma: Theater Asiento: Dinsdag 11 November: „The Brasher Doubloon". Toegang boven 16 jaar.

Nieuws van Overal

RUSLAND HEEFT ATOOMBOMMEN.

Het blad „l'Intransigeant" te Parijs zeide in eentelegram van Praag, dat Rusland proefatoombommen maakt en reeds een proef genomen heeft in Siberië. De proef werd genomen met 12 halve ponds atoombommen in de buurt van de rivier Amur, niet ver van Irkoetsk. Aanwezig waren Maarschalk Klementy Voroshilov, maarschalk Ivan Bagramyan en generaal Andrei Ihdanov, die Stalin persoonlijk vertegenwoordigde. Ook waren aanwezig 280 specialisten als waarnemers. De bommen werden vervaardigd diep in Siberië op een plaats Atoomgrad genoemd. De Russen zijn er echter nog niet ingeslaagd om de bommen bij massa te maken. Dit zullen zij echter alsnog proberen.

Het blad schreef dat de Russische geleerden van mening zijn, dat zij vijf jaren ten achter zijn bij de Noordamerikanen bij de ontwikkeling van de atoombom. Zij worden nu geholpen door een aantal Duitse geleerden, o.a. Prof. Gustav Hertz, Dr. Robert oepel en prof. Ludwig Beviloju. Het mijnerts, dat nodig is voor de fabricage, wordt gedolven in Uzbekisan, Karelië, de Oeral en in de streek van het meer Bak Pukoz.

TURKIJE—RUSLAND.

Officieel opende Turkije het tegenoffensief tegen Rusland in de propaganda en verliet daarmede zijn zuiver defensieve houding. In een radiorede werd gezegd, dat het Russische volk zich bevindt in ellende en honger. De radio zond uit in alle Balkantalen en was in alle door de Russen overheerste Balkanden te horen. Het is de tweede duidelijke aanval op de Sovjets. Een week geleden zeide de radio van Ankara, dat de radio van Moskou in haar commentaren op Turkije zo grof, onbeleefd en minachtend was dat het duidelijk liet zien hoe gemeen het handjevol Bolsjewisten is.

STAKING IN ITALIË.

De Nationale Federatie van de arbeiders in de gasfabrieken, die alle steden van Italië omvat met uitzondering van vijf grote en 35 kleine steden riep een nationale staking uit om kracht bij te zetten aan haar eisen voor betere arbeidsvoorwaarden.

Reeds verscheidene dagen worden er tussen de arbeiders en de directies van de privé gatmaatschappijen onderhandelingen gevoerd zonder dat men echter tot overeenstemming kwam. De arbeiders zeggen, dat het Nationale contract dat reeds ondertekend is en voorziet in pensionen en medische bijstand, nog niet in werking is gesteld. In Rome is het gas reeds afgesloten, maar er is nog hoop, dat men elkaar zal weten te vinden.

NIEUW RUSSISCH PLAN...

Rusland stelde een nieuwe plan voor ten aanzien van de verdeling van Palestina in een poging om een overeenstemming te bereiken met de Verenigde Staten en de weg te openen voor de vorming van een souvereine Arabische en Joodse Staat in het Heilig Land. Een waarnemer, die de geheime vergadering van de vertegenwoordigers der Verenigde Staten, van Rusland, Canada en Guatemala bijwoonde, zeide, dat het nieuwe Russische plan er in zou voorzien, dat de Algemene Vergadering drie of vijf leden zou kiezen voor de Unocommissie, die het toezicht zou houden op het bestuur van Palestina totdat de voorgestelde Arabische en Joodse landen na de verdeling onafhankelijk worden. De commissie zou verantwoordelijk zijn aan de Veiligheidsraad. Vroeger wilde Rusland, dat de commissie zou gekomen worden door de Veiligheidsraad.

VERGASSING STEENKOOLLAGEN.

Ook in België is men thans overgegaan tot het nemen van proeven voor vergassing van steenkoollagen en wel in de Bois-la-Dame-mijn bij Luik. Volgens deskundigen zou naar schatting door deze werkmethode per dag 200.000 m³ gas met een waarde van 2000 tot 2500 calorieën worden vtrkrtgen. Zij zou een besparing betekenen van 90 pCt. aan arbtidskracht en de kostprijs van het gas zou met 75 pCt. worden verminderd. Het ligt in de bedoeling ca. 350 kolenlagen, die thans braak liggen, daar zij te dun zijn om gedolven te worden, op oeze wijze te bewerken. Hierdoor zal gedurende 250 jaar voldoende drijfkracht vtrkregen worden om de Belgische industrie te laten draaien. Deze ondergrondse vergassingsmethode zal entsiotte niet alleen de exploitatie van arme kolenlagen, doch ook die van bruinkool en turflagen mogelijk maken.

SPANJE VAN DE AGENDA AF.

Verklarende, dat er niets gebeurd is, dat er op wijst dat Spanje een directe bedreiging voor de wereldvrede betekent, bereidt de delegatie van San Salvdor in de Uno een resolutie voor ter bespreking in het Politiek comité. De resolutie stelt voor de Franco-quaestie van de agenda der Algemene Vergadering af te voeren. Een welingelichte Zuidamerikaanse persoon zeide, dat de Verenigde Staten en de meerderheid der Zuidamerikaanse delegaties de resolutie zullen steunen. Venezuela en Guatemala zullen er echter tegen zijn.

Zij zullen in plaats daarvan strenger maatregelen tegen Franco-Spanje eisen met inbegrip van een mogelijk verbod handelscredieten aan Spanje toe te staan. Argentinië zal Spanje steunen. Mexico zal waarschijnlijk zich van stemming onthouden als de resolutie in stemming wordt gebracht. De Poolse afgevaardigde Oscar Lange zeide, dat de eigen zienswijze van onze delegatie is, dat het Franco-probleem verwezen moet worden naar de Veiligheidsraad als een bedreiging van de vrede. Deze zienswijze wordt gedeeld door Rusdland en de andere Slavische Staten.

De Venezolaanse delegatie gaf toe, dat de Zuidamerikanen die strenger maatregelen tegen Franco willen, nog niet zijn overeengekomen om het voorstel aan het Politiek Comité voor te stellen. De resolutie van San Salvador werd opgesteld toen het comité stemde over de quaestie van toelating van nieuwe leden tot de Uno. Een andere hoge Zuidamerikaanse autoriteit zeide echter, dat Uruguay en verscheidene andere Zuidamerikaanse delegaties op zijn minst er op aan willen dringen, dat de quaestie Franco naar de Kleine Algemene Vergadering verwezen zal worden. Hij voegde er aan toe, dat volgens zijn mening de Verenigde Staten er mede zullen instemmen, dat de quaestie naar dat lichaam verwezen zal worden liever dan dat het van de agenda zal worden afgevoerd. De Verenigde Staten waren nog niet geneigd commentaar te verstrekken, terwijl de Britse delegatie weigerde iets te zeggen over het voorstel van San Salvador.

Waarnemers geloven, dat het gebrek aan eenheid onder de Zuidamerikanen betreffende deze quaestie misschien oorzaak zal zijn van een lang en fel debat.

BEURSNOTERINGEN. AMSTERDAM.

Conversielening 98 13/16. Koninklijke 443½, Unilever 286, AKU 166¼, Ned. Scheepv. Unie 187¼, H.V.A. 233, Delimy 165½ Amsterdamrubber 161¼.

Beurs nogal rustig, de stemming gedeprimeerd.

KONINKLIJKE GIFT.

Koningin Wilhelmina heeft ƒ 75.000 aan het Nederlandse Rode Kruis geschonken, welke besteed zullen worden voor de uitrusting van de Rode Kruisploegen voor Nederlands Oost Indië.

DE TOESTAND IN INDONESIË.

Men zingt een Oost Indonesisch pretliedje: Van je hela, hola, houdt Najamoeadin.

(De Groene).

De West-Java conferentie

Hier volgen een aantal bijzonderheden betreffende het verloop der conferentie van West-Java, welke tussen 14 en 18 October te Bandoeng werd gehouden.

De recomba van West-Java, de heer Abdoelkadir, hield op de 14e October een redevoering, waarin hij o.m. zeide, dat de conferentie zelf beslissen zal over datgene wat gepubliceerd zal worden; hij stelde voor een contactcommissie te vormen, die de publiciteit regelt, en bepaalt of en wanneer de vergadering voor het publiek geopend zal zijn.

Hij wees er voorts op, dat hij vanaf het ogenblik, waarop hij tot recomba van West-Java was aangesteld, zich er sterk van bewust was geweest dat hij in zijn taak, namelijk de opbouw van West-Java, niet zou kunnen slagen, indien hij daarbij niet werd geholpen en gesteund door de bevolking van dat gewest. In verband daarmee was hij van het ogenblik zijner aanstelling af van plan geweest zo spoedig mogelijk een conferentie der Indonesische ingezetenen van West-Java bijeen te roepen.

Hij zeide te begrijpen, dat het in verband met het tekort aan transportmiddelen en de nog steeds bestaande bedreiging nu nog niet mogelijk was een volmaakte conferentie te houden, want regelmatige verkiezingen zijn nog niet mogelijk, terwijl de regentschapsraden nog niet zijn hersteld. Daarom had hij er naar gestreefd een conferentie te houden, samengesteld uit vertegenwoordigers van de meest uiteenlopende groepen.

Vervolgens gaf de recomba een overzicht van de maatregelen die door de regering in het buitenland in het belang van Indonesië zijn genomen, en die kunnen worden beschouwd als het fundament van de komende Indonesische staat. Daarop ging hij de ontwikkeling van de NICA na, die, evenals de Philipine Inlands Civil Administration en de British Borneo Civil Administration tot taak heeft het militaire opperbevel bij te staan in het bestuur van het bezette gebied. Zo goed werkte de NICA, dat zij aan de beide andere organisaties ten voorbeeld werd gesteld.

Omtrent het doel van de Nederlandse regering zeide de recomba, dat men, om dit te begrijpen, terug moet gaan tot de rede van Hare Majesteit de Koningin van December '42, waarin de nadruk werd gelegd op:

a) volle medeverantwoordelijkheid van het volk; b) staatkundige eenheid, gebaseerd op de bereidwilligheid van het volk.

De regering is steeds de Indonesische eenheid eendachtig geweest, omdat deze de sterkste basis voor de schepping van een wezenlijk vrije Indonesische staat is, doch deze eenheidsgedachte mag nooit een beletsel opleveren voor de vooruitgang van bepaalde daerah's in gevallen, waarin de vooruitgang der daerah's afhankelijk zou worden gemaakt van die der andere, die niet reeds bereid zou zijn om aan de wederopbouw mede te werken.

De recomba gaf vervolgens een overzicht van de betekenis der begrippen eenheidsstaat, en een staat, ingericht volgens het federatieve systeem, waarbij hij wees op de voordelen van het federatieve systeem voor de Indonesische staat, omdat dit systeem mogelijkheid voor de bescherming der rechten van de minderheden biedt. Vervolgens gaf hij een overzicht van de uitwerking dezer gedachte op de conferenties van Malino, Pangkal Pinang en Denpasar, waarvan het resultaat is de staat Oost-Indonesië, en de daerah istimewa Kalimanten Barat, Kalimanten Timoer en Soematra Timoer, evenals de Dewan Semantara van Riouw, Bangka en Billiton.

Overgaande op de situatie op Java gaf hij vervolgens een overzicht van het tot stand komen van het accoord van Linggadjati, de mislukking der verdere uitvoering van dit accoord, en de afwijzing van de nota der commissie-generaal, hetgeen uiteindelijk tot de politionele actie had geleid. Vervolgens wees hij er op dat inmiddels recomba's waren aangesteld om het provinciale bestuur te organiseren, waarvan de taak was aan de opbouw van het land te werken waarvoor het tijdstip thans is aangebroken. Minister Beel had er in de zitting van de Staten-Generaal op 23 September op gewezen, dat de politionele actie alleen ten doel had een juiste en gezonde sfeer te scheppen om de denkbeelden te verwezenlijken, die in de overeenkomst van Linggadjati zijn uitgedrukt, en de regering is thans bereid om over te gaan tot de vorming van een centrale organisatie, die kan uitgroeien tot een voorlopige federale regering waarvan reeds sprake was in de nota van de commissie generaal van 27 Mei 1947.

Reeds velen beseffen, aldus ging de recomba voort, dat wij onze idealen het vlugste kunnen bereiken, indien wij zelf hard werken, en thans is het ogenblik gekomen om onze dromen van jaren geleden, de vorming van een welvarende Indonesische staat, te verwezenlijken. Juist daarom is deze conferentie bijeen geroepen waarvan het doel is de regering te doen weten, wat de verlangens en de wensen van het volk zijn: a) betreffende de wijze waarop West-Java op de snelste wijze het bestuur in handen kan krijgen, waarbij nog dient te worden verklaard, dat de regering de opheffing van het onderscheid tussen het Nederlandse en het Indonesische bestuur beoogt; b) betreffende de wijze waarop West-Java kan deelnemen aan de centrale regering, en c) betreffende de mogelijkheden om in West-Java orde en veiligheid op de snelste wijze te herstellen, zodat het volk in alle functies kan meewerken aan herstel van welvaart en orde, onderwijs enz.

Na de rede van de recomba vond de verkiezing van de contactcommissie plaats (Hilman Djajadiningrat voorzitter, Soenarja, Tjirtasoejatna, Koesoema en Djoewarsa leden).

Door de conferentie werd de volgende agenda opgesteld: a) organisatorische besprekingen, b) bespreking van de rede van de recomba; c) overleg betreffende de toekomstige status van West-Java.

De vaststelling der regeling van orde werd gevolgd door de bekendmaking, dat de vergaderingen vanaf Woensdagmiddag 15 uur openbaar zouden zijn.

Bij de bespreking van punt b. werd door twee sprekers verzocht om verstrekking van de basis-regeling voor Oost-Indonesië en die van andere bijzonder geregeerde gebieden om als leiddraad te dienen, aan welk verzoek door de recomba werd voldaan.

Bovendien kwam aan de orde de politiek van West-Java temidden van Indonesië ten aanzien van de landsinkomsten en uitgaven: daarbij is niet alleen West-Java als geheel, doch zijn ook de lagere gemeenschappen betrokken. De conferentie besloot voor dit punt een studiecommissie in te stellen.

Voor de bespreking van punt c hadden zich 20 sprekers opgegeven en uit het betoog van de eerste vier sprekers bleek in de eerste plaats een sterk verlangen naar spoedige, desnoods tijdelijke organisatie van een democratisch bestuursstelsel voor West-Java. Ranoewidjaja bepleitte de instelling van een tijdelijk lichaam, daar hij niet vooruit wenst te lopen op het overleg met de commissie van drie en het mogelijk resultaat daarvan voor de uiteindelijke status van Indonesië; Sajekte uit Batavia stelde voor een speciale federatie daar te stichten voor Batavia als toekomstige hoofdstad; Achmadatadja van de „Pagoejoeban Pasoendan" stelde voor een Pasoendanstaat die rechtstreeks lid van de federatie zou zijn welke hij uit ongeveer 20 deelstaten zag samengesteld waaronder Minangkabau, Atjeh, de Bataklanden, Sumatra's Oostkust, en voorts de oprichting van de politieke organisatie tot in details besprekend gaf hij de wens te kennen om te komen tot een tweekamerstelsel voor het federale parlement, terwijl hij meende dat aan het hoofd een president zou moeten staan, omgeven door ministers, en aan het hoofd van de deelstaat een gouverneur die tevens eerste minister van die staat zou zijn, bijgestaan door ministers verantwoordelijk aan de vertegenwoordigende raad die door getrapte verkiezingen zou moeten worden samengesteld. Gondosiwojo bepleitte het openen van overleg door de contact-commissie met de regering om aan de samenwerking aanstonds te kunnen geven.

Voor de 16e October stonden vijf voordrachten op het programma namelijk betreffende economie, Verkeer en Waterstaat, Justitie, Sociale Zaken en Onderwijs. Er waren vele bezwaren tegen de regeling der sociale zaken en de recomba zegde een onderzoek toe. De voorzitter der contact-commissie, Halim Djajadiningrat, wees op de noodzaak van heropvoeding der pemoeda's. De lezing betreffende de hervorming van het onderwijs volgens het schma van Oost-Indonesië had zeer veel succes, en de hoop werd uitgesproken, dat het onderwijs zo snel mogelijk zou worden gerehabiliteerd volgens punt 17 en de voorbesprekingen tussen de recomba en de contact-commissie.

Na afloop der besprekingen vond een gezamenlijk bezoek aan de moskee plaats waar gebeden werd voor spoedig herstel van orde en rust in West-Java in het bijzonder en Indonesië in het algemeen.

Bij de eerste zitting, op 14 October, waren gedelegeerden aanwezig; op de tweede zitting op 15 October 48 gedelegeerden terwijl de bijeenkomst van die dag af onder leiding stond van de voorzitter der contact-commissie, Hilman Djajadiningrat, terwijl aan Wes-Java, de resident van Bandoeng, enkele vertegenwoordigers van verschillende departementen en de adviseur van de luitenant Gouverneur Generaal Mr. v. Enthoven.

Bij de behandeling der staatkundige denkbeelden achtte de Bandoenger Achmed Senoessi de tijdsomstandigheden niet geschikt om te dromen van de rijken Bantam, Padjadjaran of Cheribon. Hij vond, dat men beter Linggadjati kon uitvoeren en wel op democratische wijzo, namelijk door de inschakeling van het gehele volk teneinde te vermijden dat het bestuur in handen zou komen der thans vergaderenden en der Nederlanders, waarna hij voorstelde een voorlopige staatsregeling voor West-Java te scheppen in afwachting van de beslissing der commissie van drie. Hij wenste geen nieuw geschil te scheppen door bv. afscheiding van de republiek.

De uit Cheribon afkomstige Boeldan ried aan reëel te blijven, en rekening te houden met de in West-Java beschikbare krachten.

Soekardi uit Indramajoe was eveneens van mening, dat de beslissing van de commissie van drie moest worden afgewacht doch hij legde er al vast de nadruk op dat West-Java niet kon worden afgescheiden van het overige deel van de archipel.

Martawisastra uit Bandoeng drong er op aan het staatsbestuur op de beginselen van de Islam te baseren, en zijn stadgenoot Joesoef stemde met de beide eerste sprekers in (Ranoewidjaja en Gondosiswojo die beiden geen bezwaar tegen de instelling van een Soendanese staat hadden gemaakt).

Machjar uit Soemedang dankte de Nederlanders voor het inzetten der politionele actie, ten gevolge waarvan hij weer vrijuit kon spreken, Anwar Sanoessi uit Poerwakarta wenste behartiging der godsdienstige belangen door de instelling van een Djawatan Agam, Soema Atmadja uit Soekaboemi drong aan op samenwerking in de geest van Linggadjati, waarvan hij toevoegde, dat het op de republiek fout was, maar de mensen die tot de republiek behoren, en dat men niet de republiek als zodanig beu is, doch wel de mensen die haar vertegenwoordigen. Hij merkte nog op dat het er op leek dat het B.B. de oude toestanden terugwenste zonder rekening te houden met de veranderde omstandigheden en op die wijze kan de staatsmachine niet draaien. Om die reden stelde hij voor a. de civiele diensten aan de republiek terug te geven, b. samenwerking op alle belangrijke gebieden, c. verkiezingen houden. Soeleiman uit Tjiandjoer betoonde zich ook een voorstander van de kamerdekaan-idee, doch hij achtte het nodig dat alles in overeenstemming met de feiten zou gaan en derhalve is samenwerking op een nieuwe basis nodig, zoals door de instelling ener voorlopige regering en het herstel van de veiligheid.

Djeman uit Cheribon achtte het noodzakelijk de dessa- en residentiebesturen te herstellen zonder te wachten op de beslissing van de commissie van drie, en hij stelde voor naast de contactcommissie een werkcommissie te vormen teneinde met de republiek vrede te sluiten. Hij verwachtte, dat de republiek daarvoor zeker te vinden zou zijn.

In de slotzitting van de conferentie werd met 27 tegen 21 stemmen een resolutie aangenomen, waarin werd vastgelegd, dat de bevolking van West-Java na jaren van beproeving voor alles behoefte heeft aan orde, rust en veiligheid, en dat vereniging van alle krachten dringend noodzakelijk is voor het herstel van de welvaart.

De vergadering kwam overeen dat voor de wederopbouw samenwerking met de algemene overheid onmisbaar is, dat deze samenwerking ook door het overgrote deel van de Indonesische bevolking van West-Java wordt verlangd, en dat deze daartoe aanstonds bereid is. Het werd dringend noodzakelijk geacht, dat ook aan het landsbestuur deelgenomen wordt door de leiders van het volk.

De vergadering overwoog voorts, dat de bevolking van West-Java recht had op een eigen volksbestaan, en uiteindelijk zelf haar lot zou moeten bepalen, doch dat in verband met de politieke situatie in Indonesië de tijd voor een definitieve regeling van de status van West-Java nog niet gekomen is.

Derhalve werd aan de algemene overheid verzocht een conferentie bijeen te roepen van vertegenwoordigers van alle delen van West-Java, teneinde een voorlopige eigen bestuursorganisatie in te stellen. Aan de permanente contact-commissie, die intussen is gevormd als advies-lichaam voor de recomba, is opgedragen deze conferentie voor te bereiden en voorstellen te formuleren die aan de conferentie en de regering kunnen worden voorgelegd. Deze commissie is gemachtigd zich uit te breiden met deskundigen en representatieve figuren om de belangen van West-Java voorlopig te vertegenwoordigen.

Is Luchttaxi nog te duur ?

Zakenman houdt zich afzijdig.

Het is ongeveer een jaar geleden, dat de eerste Nederlandse luchttaxi's na de oorlog in gebruik genomen werden. Van dit eerste begin af is deze luchttaxi bedoeld geweest voor het vervoer van die passagiers, die van de geregelde luchtlijndiensten geen gebruik kunnen maken. Dit kan zijn, doordat deze luchtlijnen het vliegveld van bestemming niet aandoen, of dat de passagier een dusdanige haast heeft, dat op het vertrek van het lijnvliegtuig niet gewacht kan worden. Het is een groot voordeel, dat men dus op ieder uur van de dag een vliegtuig kan bestellen, dat in zeer korte tijd vliegt waarheen men wil in het binnen- of buitenland. Het ideale vervoermiddel dus in het moderne leven, waarin tijd geld kost.

Men mocht verwachten, dat het vooruitstrevende Nederlandse volk van deze nieuwe vervoersmogelijkheid van het begin af gretig gebruik zou maken. Helaas is dit niet het geval geweest. Het feit, dat de toestand van de Nederlandse luchttaxidienst tot op heden nog juist met het woord „bevredigend" kon worden aangeduid, is niet te danken aan het drukke gebruik door de Nederlandse reizigers. Er zijn enkele grote Nederlandse maatschappijen met wereldreputatie, en enkele zakenlieden, die hun tijd begrijpen, die de gelegenheid direct hebben aangegrepen en de luchttaxi tot hun dagelijks vervoermiddel hebben gemaakt. Hierbij speelde kennis van de positie van de luchttaxi in het vervoer in het buitenland meestal een grote rol. De doorsnee zakenman, waar het om ging, liet echter verstek gaan. Mede dank zij het gebruik, dat buitenlanders van de luchttaxi maken, en de nuttigheid van dit type vliegtuig voor andere doeleinden, als het maken van rondvluchten, voor fotografie en reclame, kon dit bedrijf in het leven blijven. Dit is echter geen gezonde toestand, aldus „De Volkskrant".

De kosten.

Hoe komt het, dat de vele zakenmensen, waarvoor het taxivliegtuig een uitkomst kan zijn, er geen gebruik van maken?

Op de eerste plaats zullen het dekosten zijn, die velen afschrikken. Deze zijn inderdaad hoger dan van het vervoer per trein, maar men moet hierbij in rekening brengen, dat iedere gewonnen minuut zijn geld ruimschoots opbrengt. Op den duur zullen deze kosten zeker lager worden, wanneer het publiek ten minste op veel grotere schaal van dit vervoermiddel gebruik gaat maken.

Nu moet de passagier een hoge prijs betalen voor zijn enkele reis, omdat de kans groot is, dat het vliegtuig leeg terug moet vliegen.

Vliegvelden.

Een ander veel geopperd bezwaar is, dat men in ons land maar zo weinig vliegvelden heeft, waardoor men toch nooit in de buurt van de plaats van bestemming kan komen. Momenteel heeft Nederland al 13 vliegvelden, die zo gelegen zijn, dat de belangrijkste handels- en industriecentra per auto van het dichtstbijzijnde vliegveld in korte tijd bereikbaar zijn. De luchttaxi kan juist door de snelle verbinding van deze centra in een grote behoefte voorzien. Niet alleen voor het binnenlands verkeer, maar ook voor reizen naar het buitenland is de luchttaxi zeer geschikt. Hierbij komt het voordeel van de tijdwinst nog meer tot uiting. De grote luchtdiensten bedienen in ieder land slechts enkele grote steden, terwijl voor de luchttaxi een veel groter aantal vliegvelden ten dienste staat, zeker als eenmaal de plannen zijn verwezenlijkt die vele gemeenten op het ogenblik hebben.